

Vergaderjaar 2020–2021

35 850 X

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2021 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	2
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	3
1	Leeswijzer	3
2	Het beleid	4
2.1	Voorstel van wet	4
2.2	Belangrijkste begrotingswijzigingen	4
2.3	Uitgavenmutaties	5
2.4	Ontvangstenmutaties	8
2.5	Budgettaire gevolgen van beleid	9

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Artikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2021 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Defensie (X).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

DE MINISTER VAN DEFENSIE,

A.Th.B. Bijleveld-Schouten

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De voorliggende eerste suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbegroting 2021 van hoofdstuk X van de begroting van het Rijk.

In deze eerste suppletoire begroting van het Ministerie van Defensie zijn de besluiten van het kabinet uit de Voorjaarsnota verwerkt. Deze suppletoire wet dient dan ook in samenhang te worden gezien met de Voorjaarsnota. Als gevolg hiervan wordt de Defensiebegroting 2021 met € 440,5 miljoen verhoogd tot € 12,1 miljard.

Defensie zal als gevolg van COVID-19 extra kosten maken en niet begrote uitgaven doen. Defensie houdt hier zicht op door deze apart te registreren. Indien diensten of goederen aanvullend of afwijkend op de reguliere bedrijfsvoering moeten worden aangeschaft of kosten worden gemaakt en deze een directe relatie met COVID-19 hebben, moeten deze meteen en achteraf traceerbaar zijn. Wanneer de inzet van Defensie buiten de reguliere bijstandsconstructie van FNIK valt en in opdracht van een ander departement gebeurt loopt de financiering van deze inzet ook via het desbetreffende departement.

In paragraaf 2.1 wordt de cijfermatige aansluiting ten opzichte van de ontwerpbegroting uiteengezet. Vervolgens worden in paragraaf 2.2 de belangrijkste begrotingswijzigingen op deze begroting van het Ministerie van Defensie vermeld, waarna deze in paragrafen 2.3, overzicht uitgavenmutaties, en 2.4, overzicht ontvangstenmutaties, worden toegelicht. Afsluitend is in paragraaf 2.5 per artikel een tabel opgenomen met daarin de budgettaire gevolgen van beleid en de uitgaven- en ontvangstenmutaties. Per artikel worden de mutaties groter dan of gelijk aan onderstaande staffel op het niveau van de financiële instrumenten (en eventueel artikelonderdeel) toegelicht.

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

De toelichtingen op de uitgaven gelden ook voor de verplichtingen. Alleen indien sprake is van een groot verschil van de verplichtingenmutaties ten opzichte van de uitgavenmutaties wordt dit verschil apart toegelicht. Deze verschillen ontstaan bijvoorbeeld doordat verplichtingen zijn aangegaan die niet tot een uitgavenmutatie leiden of door regelingen waarvoor de verplichtingen dit jaar worden aangegaan terwijl de uitgaven pas volgend jaar (of in de jaren daarna) plaatsvinden.

2 Het beleid

2.1 Voorstel van wet

Met het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld de uitgavenbegroting 2021 van het Ministerie van Defensie (X) ten opzichte van de ontwerpbegroting met een bedrag van € 440,5 miljoen te verhogen. Voor het begrotingsbedrag van de ontvangsten 2021 wordt voorgesteld dit met € 13,2 miljoen te verlagen. Dit leidt voor het Ministerie van Defensie tot een uitgavenbudget van € 12.072,2 miljoen en een ontvangstenbudget van € 147,0 miljoen. De begroting voor de in 2021 aan te gane verplichtingen stijgt met € 434,3 miljoen tot € 15.975,0 miljoen. De cijfermatige aansluiting ten opzichte van de ontwerpbegroting 2021 is als volgt:

Uitgaven (in duizend euro)	
Stand ontwerpbegroting 2021	€ 11.631.696
Wijzigingen 1 ^e suppletoire begroting 2021	€ 440.481
Stand begroting Defensie (X) in de voorjaarsnota 2021	€ 12.072.177

Ontvangsten (in duizend euro)	
Stand ontwerpbegroting 2021	€ 160.097
Wijzigingen 1 ^e suppletoire begroting 2021	– € 13.123
Stand begroting Defensie (X) in de voorjaarsnota 2021	€ 146.974

2.2 Belangrijkste begrotingswijzigingen

De omvangrijkste begrotingswijziging voor deze eerste suppletoire begroting betreft het verhogen van de uitgavenbegroting met de loon- en prijsbijstelling ter hoogte van respectievelijk € 120,7 en € 128,0 miljoen. De loonbijstelling is vooralsnog geparkeerd op artikel 12. De prijsbijstelling is reeds met deze suppletoire begroting verdeeld over de prijsgevoelige onderdelen van de Defensiebegroting en het DefensieMaterieelbegrotings-Fonds (DMF). Daarnaast is de Defensiebegroting verhoogd met de eindejaarsmarge van in totaal € 88,4 miljoen, waarvan € 35,0 miljoen voor de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) en € 53,4 voor diverse exploitatieartikelen. Dit wordt in de diverse artikel nader toegelicht.

2.3 Uitgavenmutaties

Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2021 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)			
Toelichting	Omschrijving	Artikelen	Totaal
	Begroting 2021 (incl. amendementen en NvW'n)		11.631.696
	Belangrijkste suppletoire mutaties		
1	Incidentele nood- en steunmaatregelen covid-19	1, 3, 13	27.586
2	Digitale veiligheid	13	45.000
3	Valuta	13	- 30.928
4	Loonbijstelling Defensie	12	120.658
5	Prijsbijstelling Defensie	12	23.104
6	Prijsbijstelling DMF	12	104.860
7	Eindejaarsmarge Defensie	12	53.367
8	Eindejaarsmarge HGIS	1	35.033
9	Kasschuif Invictus Games	9	- 5.000
10	Interdepartementale Budgetoverhevelingen	2, 3, 5, 8, 9, 10, 13	67.634
11	Herschikking ontvangsten DMO naar DMF	7	- 10.160
	Overige mutaties		9.327
	Stand 1e suppletoire begroting 2021		12.072.177

Toelichting overzicht uitgavenmutaties

1. Incidentele nood- en steunmaatregelen COVID-19

De doorlopende verplichtingen ten aanzien van COVID-19 gerelateerde uitgaven in 2020 worden geacommodeerd binnen het incidentele nood- en steunpakket. Het gaat hier o.a. verwerving van beschermingsmiddelen. Daarnaast is met de motie-Kerstens (kst. [35 570 X, nr. 51](#)) het kabinet gevraagd te onderzoeken of Defensie voor samenwerkingsinitiatieven met het bedrijfsleven in aanmerking kan komen voor een werkgarantieregeling. Het kabinet heeft nu in 2021 en 2022 in totaal € 14 miljoen beschikbaar gesteld voor het initiatief van Defensie dat hierbij aansluit. De komende twee jaar zullen hiermee schaarse categorieën personeel, veelal in de technische en maritieme vakgebieden, ingeleend worden. Hiermee draagt Defensie bij aan het behoud van schaarse kennis in Nederlandse topsectoren, helpt het bedrijven die in economisch zwaar weer zitten door mensen tijdelijk over te nemen en wordt voorkomen dat mensen in een uitkeringssituatie terecht komen. Tegelijkertijd wordt zo ook de gereedheid en inzetbaarheid van de krijgsmacht vergroot.

2. Digitale Veiligheid

Aan de Defensiebegroting wordt € 45,0 miljoen toegevoegd via een overboeking van de Aanvullende Post om de betrouwbaarheid en continuïteit van de digitale veiligheid te waarborgen.

3. Valuta

Jaarlijks worden op basis van het CEP de effecten van de wisselkoersmutaties verwerkt op de begroting van Defensie. De meevaller die op basis van het CEP optreedt, komt ten gunste van het rijksbrede saldo.

4. Loonbijstelling Defensie

De loonbijstelling tranche 2021 van € 120,7 miljoen is toegevoegd aan de Defensiebegroting. Deze tranche bestaat uit een vergoeding voor de contractloonontwikkeling en de ontwikkeling in sociale werkgeverslasten. De loonbijstelling is vooralsnog geparkeerd op artikel 12.

5. Prijsbijstelling Defensie

De prijsbijstelling tranche 2021 voor de defensiebegroting van € 23,1 miljoen is toegevoegd aan de Defensiebegroting en toegewezen aan de betreffende artikelen.

6. Prijsbijstelling DMF

De prijsbijstelling tranche 2021 voor het DMF van € 104,9 miljoen is toegevoegd aan de Defensiebegroting. Via artikel 13 is deze prijsbijstelling herverdeeld naar de diverse artikelen van het DMF.

7. Eindejaarsmarge Defensie

Dit betreft de toevoeging van de eindejaarsmarge 2020 van € 53,4 miljoen aan de begroting van Defensie.

8. Eindejaarsmarge HGIS

Dit betreft het saldo van de toevoeging van de eindejaarsmarge 2020 € 35,0 van HGIS aan de begroting van Defensie.

9. Kasschuif Invictus Games

Vanwege het verplaatsten van de Invictus Games naar 2022 is er € 5,0 miljoen aan budget verplaatst naar 2022.

10. Interdepartementale budgetoverhevelingen

Vanuit Defensie is onder andere € 1,0 miljoen overgeheveld naar Buitenlandse Zaken (BUZA) voor het project Progress 2.0. Het project Progress 2.0 is een onderzoeksprogramma van het Ministerie van Defensie en het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Daarnaast heeft een aantal ministeries budget overgeheveld naar Defensie voor het uitvoeren van activiteiten. Het betreft onder meer € 25,2 miljoen van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de inzet van de Koninklijke Marechaussee bij de beveiliging van hoog risico vertegenwoordigingen van het Koninkrijk der Nederlanden in het buitenland. Daarnaast is in totaal € 12,0 miljoen ontvangen van Justitie en Veiligheid (J&V) voor het breed offensief tegen de georganiseerde ondermijnende criminaliteit (BOTOC) en het multidisciplinair interventieteam (MIT). Ook wordt € 3,2 miljoen overgeheveld van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) voor de betalingen aan de Rijksrederij door de Kustwacht Nederland voor betonning en noodsliephulp.

Per saldo stijgt de begroting van Defensie als gevolg van de interdepartementale budgetoverhevelingen met € 67,6 miljoen.

11. Herschikking ontvangsten van DMO naar DMF

Dit betreft de doorwerking op het uitgavenkader als gevolg van het overhevelen van een deel van het ontvangstenbudget van DMO naar het DMF.

2.4 Ontvangstenmutaties

Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2021 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)			
Toelichting	Omschrijving	Artikelen	Totaal
	Begroting 2021 (incl. amendementen en NvW'n)		160.097
	Belangrijkste suppletoire mutaties		
1	Afromen eigen vermogen Paresto	7	1.131
2	Herschikking ontvangsten DMO naar DMF	7	- 10.160
	Overige mutaties		- 4.094
	Stand 1e suppletoire begroting 2021		146.974

1. *Afromen eigen vermogen Paresto*

Conform de Regeling Agentschappen wordt bij de eerste suppletoire begroting een eventueel surplus aan eigen vermogen bij agentschappen afgeroomd naar het moederdepartement. Derhalve is € 1,1 miljoen van het eigen vermogen van Paresto naar het moederdepartement overgemaakt. De afroming van het eigen vermogen van Paresto is met name het gevolg van een wijziging in de Rijksbegrotingsvoorschriften die er toe leidt dat een groot deel van de omzet onder bijzondere baten moet worden verantwoord. Dit heeft als gevolg dat het agentschap Paresto een kleiner eigen vermogen mag aanhouden. Vanwege een foutieve administratieve verwerking staat deze ontvangst nu op artikel 7 Defensie Materieel Organisatie. Dit wordt met de 2e suppletoire begroting gecorrigeerd naar het juiste artikel.

2. *Herschikking ontvangsten DMO naar DMF*

De ontvangstenbudgetten van Artikel 7 Defensie Materieel Organisatie zijn toegerekend aan de verschillende logistieke bedrijven. Een deel van het ontvangstenbudget (€ 10,2 miljoen) wordt vervolgens overgeheveld naar het DMF, omdat onder andere het Kleding - en Persoonsgebonden Uitrustingsbedrijf (KPU), het Defensie Munitiebedrijf en het Joint Informatievoorziening Commando (JIVC) onderdeel uitmaken van het DMF.

2.5 Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 1 Inzet

Artikel 1 Inzet (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletoire begroting 2021	Stand 1e suppletoire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	179.626		179.626	24.336	203.962	- 16.950	217	2.385	3.348
Uitgaven	207.375		207.375	27.336	234.711	- 16.950	217	2.385	3.348
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	14%		14%						
Opdrachten	207.375		207.375	27.336	234.711	- 16.950	217	2.385	3.348
- Internationale Inzet (BIV)	199.882		199.882	13.300	213.182	- 17.097	70	2.238	3.201
- Financiering nationale inzet krijgsmacht	3.308		3.308	6.176	9.484	65	65	65	65
- Overige inzet	4.185		4.185	7.860	12.045	82	82	82	82
Programma ontvangsten	2.907		2.907	- 750	2.157				
- Internationale Inzet (BIV)	1.407		1.407		1.407				
- Overige inzet	1.500		1.500	- 750	750				

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 2,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Internationale Inzet (BIV)

Per saldo is het BIV-budget verhoogd met € 13,3 miljoen. Dit saldo bestaat onder meer uit een verlaging van € 19,5 miljoen voor de overheveling van dit bedrag naar artikel 9 Algemeen voor de uitvoering van de civielrechtelijke schadevergoedingsregeling voor de nabestaanden van Srebrenica naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad en een verhoging met circa € 35 miljoen vanuit de eindejaarsmarge BIV. Dit bedrag is een deel van de totale eindejaarsmarge HGIS 2020. Vanuit eindejaarsmarge BIV is onder andere een bedrag van € 1,5 miljoen overgeheveld naar beleidsartikel 11 (Geheime Uitgaven) ten behoeve van inzet gerelateerde uitgaven door de MIVD.

Vanuit de totale eindejaarsmarge BIV 2020, als onderdeel van HGIS, is ook dit jaar bijgedragen aan de gasproblematiek met € 7,9 miljoen. Met de Voorjaarsbesluitvorming in 2018 is namelijk besloten dat vanuit de HGIS middelen structureel een bijdrage tot € 30 miljoen wordt geleverd aan de gasproblematiek.

Financiering nationale inzet Krijgsmacht (FNIK)

Het FNIK-budget is met een bedrag van € 6,2 miljoen verhoogd waarvan een bedrag van € 5,0 miljoen eenerschikking betreft van nog niet uitgegeven COVID-gelden uit 2020. Dit bedrag is gereserveerd voor additionele uitgaven van overlopende en nieuwe COVID-19 bijstandsverzoeken in het kader van Nationale Operaties.

Overige inzet

In totaal is het budget voor overige inzet verhoogd met € 7,9 miljoen. Dit is voornamelijk te verklaren door de in de voorjaarsnota 2019 beschikbaar gestelde middelen voor crisisbeheersing binnen het Koninkrijk (aanschaf van het Rijkspakket Basisaccommodatie voor Aruba en Curaçao). Een deel van de middelen (€ 4,8 miljoen) is niet in 2020 besteed en is daarom toegevoegd aan het budget voor 2021.

Beleidsartikel 2 Koninklijke Marine

Artikel 2 Koninklijke Marine (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletioire begroting 2021	Stand 1e suppletioire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	794.314	3.000	797.314	37.511	834.825	- 993	- 4.672	- 4.651	- 4.694
Uitgaven	794.314	3.000	797.314	37.511	834.825	9.827	9.954	9.975	9.932
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	92%		92%						
Opdrachten	35.473		35.473	10.559	46.032	883	1.009	1.032	1.041
- gereedstelling	35.473		35.473	10.559	46.032	883	1.009	1.032	1.041
Personele uitgaven	754.762	3.000	757.762	28.969	786.731	6.187	5.765	5.762	5.822
- waarvan eigen personeel	717.948	3.000	720.948	11.349	732.297	5.380	4.156	3.883	3.942
- waarvan externe inhuur	1.853		1.853	9.000	10.853		794	794	794
- waarvan overige personele exploitatie	34.961		34.961	8.620	43.581	807	815	1.085	1.086
Materiële uitgaven	4.079		4.079	- 2.017	2.062	2.757	3.180	3.181	3.069
- waarvan instandhouding infrastructuur									
- waarvan instandhouding IT									
- waarvan overige materiële exploitatie	4.079		4.079	- 2.017	2.062	2.757	3.180	3.181	3.069
Apparaatsontvangsten	10.796		10.796	523	11.319	85	85	85	85

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Opdrachten

De Kustwacht Nederland (KWNL) regelt namens haar opdrachtgever Rijkswaterstaat noodsleephulp en betonning op de Noordzee. De betreffende schepen (w.o. een *Emergency towing vessel* (ETV) Noord) huurt de Kustwacht bij de Rijksrederij. Op basis van het jaarplan en de nieuwe tarieven van de Rijksrederij is het verschil tussen de structurele bijdrage van lenW en het daadwerkelijk benodigde bedrag door lenW overgeheveld naar het budget van de Kustwacht Nederland. Het betreft een bedrag van € 3,2 miljoen.

Daarnaast is er vanaf 2021 sprake van uitbreiding van de noodsleephulp in opdracht van Rijkswaterstaat. Deze uitbreiding is noodzakelijk om de veiligheid op zee ten behoeve van windenergie op zee te waarborgen. Hiervoor is een bedrag van € 6,5 miljoen door lenW overgeheveld naar de KWNL.

Personele uitgaven

Het budget voor eigen personeel stijgt met € 11,3 miljoen. Het budget is onder andere verhoogd met € 7,0 miljoen euro, omdat het Ministerie van Defensie heeft besloten om de Tijdelijke Toelage Loongebouw (TTL) te verlengen tot eind 2021. De TTL is een tijdelijke maatregel als eerste stap naar een nieuw bezoldigingssysteem. Het resterende deel betreft met name de uitdeling van de budgetten voor de gestegen sociale lasten en pensioenen. Binnen de Marine wordt jaarlijks inhuurbudget beschikbaar

gesteld om de benodigde flexibiliteit binnen de organisatie te kunnen realiseren. Dit wordt vanuit het budget voor eigen personeel beschikbaar gesteld. De inhuur betreft naast uitzendkrachten ook de inhuur van bedrijfsvoerings- en IT-adviseurs.

De stijging bij overige personele exploitatie betreft met name het verwerken van de eindejaarsmarge, waarbij de niet in 2020 gerealiseerde uitgaven voor onder meer opleidingen zijn toegevoegd aan de begroting 2021.

Beleidsartikel 3 Koninklijke Landmacht

Artikel 3 Koninklijke Landmacht (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletioire begroting 2021	Stand 1e suppletioire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	1.383.777		1.383.777	12.912	1.396.689	10.939	10.957	11.114	11.507
Uitgaven	1.383.777		1.383.777	12.912	1.396.689	10.939	10.957	11.114	11.507
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	90%		90%						
Opdrachten	78.047		78.047	- 15.215	62.832	1.533	1.537	1.537	1.537
- gereedstelling	78.047		78.047	- 15.215	62.832	1.533	1.537	1.537	1.537
Personele uitgaven	1.281.567		1.281.567	5.332	1.286.899	8.087	8.083	8.240	8.633
- waarvan eigen personeel	1.221.614		1.221.614	- 29.049	1.192.565	6.681	6.496	6.646	7.027
- waarvan externe inhuur	3.485		3.485	16.566	20.051				
- waarvan overige personele exploitatie	56.468		56.468	17.815	74.283	1.406	1.587	1.594	1.606
Materiële uitgaven	24.163		24.163	22.795	46.958	1.319	1.337	1.337	1.337
- waarvan instandhouding infrastructuur									
- waarvan overige materiële exploitatie	24.163		24.163	22.795	46.958	1.319	1.337	1.337	1.337
Apparaatsontvangsten	10.375		10.375	- 787	9.588	- 2.500	- 2.500	- 2.500	- 2.500

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht

Toelichting op de uitgaven

Opdrachten

Het budget in 2021 voor opdrachten - gereedstelling - is met € 15,2 miljoen afgenomen vanwege lagere verwachte uitgaven voor onder meer oefeningen. Dit komt door een lagere personele vulling.

Personele uitgaven

Per saldo is het budget voor personele uitgaven in 2021 met € 5,3 miljoen naar boven bijgesteld.

Personele uitgaven: waarvan eigen personeel

De uitgaven van eigen personeel zijn per saldo € 29,0 miljoen lager. Dit komt voornamelijk door enerzijds een lagere personele vulling, waardoor het budget voor salarissen eigen personeel met € 51,8 miljoen is verlaagd. Anderzijds is het budget verhoogd met € 14,8 miljoen euro, omdat het Ministerie van Defensie heeft besloten om de Tijdelijke Toelage Loongebouw (TTL) te verlengen tot eind 2021. De TTL is een tijdelijke maatregel als eerste stap naar een nieuw bezoldigingssysteem.

Personele uitgaven: waarvan externe inhuur en overige personele exploitatie

Het budget externe inhuur staat meerjarig op ongeveer € 3 miljoen. Bij de eerste suppletioire wet is hieraan € 16,6 miljoen toegevoegd uit de onderrealisatie van personeel. Het hogere budget op externe inhuur van € 16,6 miljoen komt voort uit het alternatief invullen van vacatures en wordt

gefinancierd uit de ondervulling bij militairen. Het budget overige personele exploitatie is met € 17,8 miljoen verhoogd met name door extra budget voor opleidingen van € 8,4 miljoen en diverse kleinere mutaties.

Materiële uitgaven

Het budget voor materiële uitgaven neemt per saldo toe met € 22,8 miljoen, voornamelijk door verwachte meeruitgaven aan overig materieel van € 9,8 miljoen, waaronder het breed offensief tegen de ondermijnende criminaliteit (BOTOOC), en uitgaven met betrekking tot de regeling Zelfstandige Kleine Aankopen (ZKA) van € 6,5 miljoen. ZKA betreft eenvoudiger dienstverlening om kleine aankopen sneller zelfstandig te doen tot een bedrag van € 15.000 exclusief btw.

Tevens is een bedrag van € 2,9 miljoen beschikbaar gesteld voor COVID-19 gerelateerde uitgaven ten behoeve van incidentele nood- en steunmaatregelen.

Beleidsartikel 4 Koninklijke Luchtmacht

Artikel 4 Koninklijke Luchtmacht (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletioire begroting 2021	Stand 1e suppletioire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	664.006		664.006	14.671	678.677	6.922	6.747	6.397	6.386
Uitgaven	664.284		664.284	14.671	678.955	6.922	6.747	6.397	6.386
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	92%		92%						
Opdrachten	23.525		23.525	- 950	22.575	462	445	445	446
<i>- gereedstelling</i>	23.525		23.525	- 950	22.575	462	445	445	446
Personele uitgaven	623.152		623.152	12.418	635.570	6.022	5.858	5.547	5.498
<i>- waarvan eigen personeel</i>	525.043		525.043	7.487	532.530	4.192	4.091	3.893	3.893
<i>- waarvan externe inhuur</i>				1.898	1.898				
<i>- waarvan overige personele exploitatie</i>	98.109		98.109	3.033	101.142	1.830	1.767	1.654	1.605
Materiële uitgaven	17.607		17.607	3.203	20.810	438	444	405	442
<i>- waarvan instandhouding infrastructuur</i>									
<i>- waarvan instandhouding IT</i>									
<i>- waarvan overige materiële exploitatie</i>	17.607		17.607	3.203	20.810	438	444	405	442
Apparaatsontvangsten	12.032		12.032	1.580	13.612				

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het budget voor eigen personeel is gestegen (€ 7,5 miljoen). Het budget is verhoogd met € 5,9 miljoen, omdat het Ministerie van Defensie heeft besloten om de Tijdelijke Toelage Loongebouw (TTL) te verlengen tot eind 2021. De TTL is een tijdelijke maatregel als eerste stap naar een nieuw bezoldigingssysteem. De toename van het budget is verder het gevolg van aanvullend budget voor stijgende pensioen- en sociale lasten (€ 3,9 miljoen) en interne overhevelingen tussen defensieonderdelen van € 1,1 miljoen. Deze overhevelingen betreffen onder andere verlenging proeftuin Alternatieve aanstellingsvormen Volkel en tijdelijke capaciteit voor Defensie Inlichtingen & Veiligheids Instituut. Ten slotte is het budget voor eigen personeel verlaagd met € 3,5 miljoen door de overrealisatie op het betreffende budget in 2020, welke doorwerkt op het budget in 2021.

Beleidsartikel 5 Koninklijke Marechaussee

Artikel 5 Koninklijke Marechaussee (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletioire begroting 2021	Stand 1e suppletioire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	463.056		463.056	50.171	513.227	12.059	12.197	12.195	12.307
Uitgaven	463.056		463.056	50.171	513.227	12.059	12.197	12.195	12.307
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	93%		93%						
Opdrachten	6.842		6.842	- 1.083	5.759	31	29	27	79
<i>- gereedstelling</i>	6.842		6.842	- 1.083	5.759	31	29	27	79
Personele uitgaven	445.369		445.369	42.083	487.452	10.300	10.316	10.316	10.373
<i>- waarvan eigen personeel</i>	427.381		427.381	34.846	462.227	9.364	9.364	9.364	9.423
<i>- waarvan externe inhuur</i>				2.135					
<i>- waarvan overige personele exploitatie</i>	17.988		17.988	5.102	23.090	936	952	952	950
Materiële uitgaven	10.845		10.845	9.171	20.016	1.728	1.852	1.852	1.855
<i>- waarvan instandhouding infrastructuur</i>									
<i>- waarvan overige materiële exploitatie</i>	10.845		10.845	9.171	20.016	1.728	1.852	1.852	1.855
Apparaatsontvangsten	4.376		4.376	3.693	8.069				

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het budget voor de personele uitgaven neemt per saldo toe met € 42,1 miljoen, voornamelijk als gevolg van interdepartementale budgetoverhevelingen geboekt op de personele uitgaven van de KMar. Dit betreft onder andere een overheveling van Buitenlandse Zaken voor de beveiliging van ambassades door de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (€ 14,2 miljoen) en van Binnenlandse Zaken voor liquiditeitssteun voor de uitvoering van maatregelen opgenomen in het landspakket gericht op de versterking van de rechtsstaat van Curacao, Aruba en Sint Maarten (€ 9,0 miljoen). Ook vindt er een overheveling plaats van Justitie en Veiligheid voor het breed offensief tegen de georganiseerde ondermijnende criminaliteit (BOTOC), bewaken & beveiligen (€ 3,5 miljoen), het multidisciplinair interventieteam (MIT) (€ 3,2 miljoen), het programma Grenzen & Veiligheid (€ 2,0 miljoen) en van de Nederlandse Bank voor hoog risico beveiliging (€ 2,5 miljoen). Daarnaast is het budget verhoogd (€ 6,0 miljoen) omdat het Ministerie van Defensie heeft besloten om de Tijdelijke Toelage Loongebouw (TTL) te verlengen tot eind 2021. De TTL is een tijdelijke maatregel als eerste stap naar een nieuw bezoldigingssysteem.

Materiële uitgaven

Het budget voor de materiële uitgaven neemt per saldo toe met € 9,2 miljoen, voornamelijk als gevolg van interdepartementale budgetoverhevelingen: van Buitenlandse Zaken voor de beveiliging van ambassades door de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (€ 3,7 miljoen) en van Justitie en Veiligheid voor het breed offensief tegen

de georganiseerde ondermijnende criminaliteit (BOTO), bewaken & beveiligen (€ 0,8 miljoen) het multidisciplinair interventieteam (MIT) (€ 0,9 miljoen) en voor het programma Grenzen & Veiligheid (€ 1,0 miljoen).

Beleidsartikel 7 Defensie Materieel Organisatie

Artikel 7 Defensie Materieel Organisatie (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletioire begroting 2021	Stand 1e suppletioire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	597.449		597.449	- 5.276	592.173	1.990	2.155	2.163	2.205
Uitgaven	597.449		597.449	- 5.276	592.173	1.990	2.155	2.163	2.205
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	76%		76%						
Opdrachten	142.187		142.187	- 13.882	128.305	206	203	209	203
<i>- gereedstelling</i>	142.187		142.187	- 13.882	128.305	206	203	209	203
Personele uitgaven	438.972		438.972	11.384	450.356	1.810	1.974	1.975	1.975
<i>- waarvan eigen personeel</i>	385.037		385.037	- 1.002	384.035	1.577	1.736	1.736	1.736
<i>- waarvan externe inhuur</i>	35.346		35.346	8.943	44.289				
<i>- waarvan overige personele exploitatie</i>	18.589		18.589	3.443	22.032	233	238	239	239
Materiële uitgaven	16.290		16.290	- 2.778	13.512	- 26	- 22	- 21	27
<i>- waarvan instandhouding infrastructuur</i>									
<i>- waarvan instandhouding IT</i>									
<i>- waarvan overige materiële exploitatie</i>	16.290		16.290	- 2.778	13.512	- 26	- 22	- 21	27
Apparaatsontvangsten	43.405		43.405	- 9.029	34.376				

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 5,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Opdrachten

Het budget voor gereedstelling daalt met € 13,9 miljoen. Dit komt voornamelijk door de verlaging van het brandstofbudget met € 16,7 miljoen. Als gevolg van een lagere prijs en lagere dollarkoers zijn de brandstofkosten lager geraamd.

Personele uitgaven

De verhoging van het budget voor de externe inhuur van personeel met € 8,9 miljoen is nodig voor specialistische kennis die in onvoldoende mate in de DMO-organisatie aanwezig is, zoals SAP-software expertise.

Toelichting op de ontvangsten

De ontvangstenbudgetten van Artikel 7 Defensie Materieel Organisatie zijn toegerekend aan de verschillende logistieke bedrijven. Een deel van het ontvangstenbudget (€ 10,2 miljoen) wordt vervolgens overgeheveld naar het DMF, omdat onder andere het Kleding - en Persoonsgebonden Uitrustingsbedrijf (KPU), het Defensie Munitiebedrijf en het Joint Informatievoorziening Commando (JIVC) onderdeel uitmaken van het DMF.

Beleidsartikel 8 Defensie Ondersteuningscommando

Artikel 8 Defensie Ondersteuningscommando (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e supplettoire begroting 2021	Stand 1e supplettoire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	1.150.195		1.150.195	22.853	1.173.048	13.641	13.098	12.906	12.391
Uitgaven	1.150.195		1.150.195	22.853	1.173.048	13.641	13.098	12.906	12.391
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	67%		67%						
Inkomensoverdrachten	60.769		60.769	- 17.849	42.920	- 645	- 645	- 645	- 645
- waarvan Nationaal Fonds Ereschuld	57.069		57.069	- 17.597	39.472	- 645	- 645	- 645	- 645
- waarvan reservering schadevergoedingen chroom 6 Defensie	3.700		3.700	- 252	3.448				
Personele uitgaven	808.400		808.400	36.166	844.566	21.344	21.069	20.931	20.511
- waarvan eigen personeel	637.108		637.108	21.595	658.703	17.770	17.774	17.735	17.322
- waarvan externe inhuur	2.865		2.865		2.865				
- waarvan overige personele exploitatie	154.732		154.732	14.001	168.733	2.854	2.709	2.790	2.783
- waarvan attachés	13.695		13.695	570	14.265	720	586	406	406
Materiële uitgaven	281.026		281.026	4.536	285.562	- 7.058	- 7.326	- 7.380	- 7.475
- waarvan instandhouding infrastructuur									
- waarvan overige materiële exploitatie	273.742		273.742	4.536	278.278	- 7.058	- 7.326	- 7.380	- 7.475
- waarvan attachés	7.284		7.284		7.284				
Apparaatsontvangsten	68.478		68.478	- 9.991	58.487				

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Inkomensoverdrachten

Het budget voor het Nationaal Fonds Ereschuld is met € 17,6 miljoen gedaald. Dit komt met name doordat in de laatste maanden van 2020 meer, maar vooral ook hogere uitkeringen aan veteranen zijn toegekend dan verwacht, waardoor sprake was van een overrealisatie (€ 17 miljoen). Het budget voor 2021 is met dit bedrag verlaagd.

Personele uitgaven

Het budget voor personele uitgaven is met € 36,2 miljoen gestegen. Dit is vooral het gevolg van het stijgen van het budget voor eigen personeel (€ 21,6 miljoen) en het budget voor overige personele exploitatie (€ 14,0 miljoen). De stijging heeft met name te maken met een onderrealisatie op personele uitgaven in 2020 welke in 2021 aan het budget is toegevoegd (€ 15,6 miljoen) en een verhoging van het budget voor aanpassing van pensioen- en sociale lasten (€ 7,4 miljoen). Daarnaast is formatiebudget overgeheveld van defensieonderdelen naar DOSCO (€ 5,5 miljoen), dit betreft voornamelijk de reorganisatie van het Nationaal Movement Coordination Centre (€ 2,1 miljoen) en de overheveling van

Strategische Functies Internationale Samenwerking (SFIMS) vanuit DMO naar DOSCO (€ 1,1 miljoen). Ook voor de financiering van de verhoging van stagevergoedingen zijn budgetten overgeheveld vanuit de defensieonderdelen (€ 2,3 miljoen), dit betreft een rijksbrede maatregel. Ten slotte is het budget verhoogd vanwege prijsbijstelling (€ 1,7 miljoen) en het budget is verhoogd met € 1,6 miljoen, omdat het Ministerie van Defensie heeft besloten om de Tijdelijke Toelage Loongebouw (TTL) te verlengen tot eind 2021. De TTL is een tijdelijke maatregel als eerste stap naar een nieuw bezoldigingssysteem.

Toelichting op de ontvangsten

Het budget voor de ontvangsten is met € 10 miljoen gedaald. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een ontvangst van de zorgverzekeraar die in 2021 verwacht werd, maar eind 2020 al ontvangen is (€ 11 miljoen). Het budget voor 2021 is met dit bedrag verlaagd.

Niet-Beleidsartikel 9 Algemeen

Artikel 9 Algemeen (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e supplettoire begroting 2021	Stand 1e supplettoire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	162.600		162.600	25.177	187.777	30.932	11.786	12.812	12.677
Uitgaven	162.600		162.600	25.177	187.777	30.932	11.786	12.812	12.677
Subsidies	31.529		31.529	8.207	39.736	15.006	9.907	10.147	10.148
- subsidies	31.529		31.529	8.207	39.736	15.006	9.907	10.147	10.148
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	46.192		46.192	904	47.096	904	904	904	904
- kennisopbouw TNO via EZK	43.621		43.621	854	44.475	854	854	854	854
- kennisopbouw NLR via EZK	534		534	10	544	10	10	10	10
- kennisopbouw MARIN via EZK	1.726		1.726	34	1.760	34	34	34	34
- overige bijdragen	311		311	6	317	6	6	6	6
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	68.983		68.983	- 1.529	67.454	1.287	1.368	1.386	1.388
- bijdrage aan de NAVO	53.194		53.194	1.042	54.236	1.043	1.064	1.082	1.082
- bijdrage aan internationale samenwerking	5.228		5.228	- 678	4.550	37	97	97	99
- overige bijdragen	10.561		10.561	- 1.893	8.668	207	207	207	207
Opdrachten	12.080		12.080	- 3.320	8.760	- 1.428	- 556	212	162
- opdrachten beleid	8.531		8.531	- 1.907	6.624	- 943	- 626	142	92
- opdrachten milieu beleid	2.033		2.033	- 1.443	590	- 515	40	40	40
- overige opdrachten	1.516		1.516	30	1.546	30	30	30	30
Bekostiging	3.816		3.816	75	3.891	75	75	75	75
- bekostiging diverse instellingen	3.816		3.816	75	3.891	75	75	75	75
Inkomensoverdrachten				20.840	20.840	15.088	88	88	
Reservering regeling uitkering chroom 6 Defensie				1.300	1.300	88	88	88	
Civielrechtelijke regeling Srebrenica 2020				19.540	19.540	15.000			
Programmaontvangsten									

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 2,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Subsidies

Het budget van subsidies is met € 8,2 miljoen toegenomen ten opzichte van de ontwerpbegroting. Dit komt voornamelijk door een budgetoverheveling van DOSCO ter hoogte van € 1,9 miljoen ten behoeve van het oprichten van de Nederlands Veteraneninstituut (NLVI). Het NLVI voert vanaf heden activiteiten uit die voorheen bij DOSCO belegd waren. Daarnaast is er € 5,7 miljoen overgeheveld van pensioen en uitkeringen naar subsidies voor de zorgcoördinatie van het NLVI.

Bijdrage aan (inter)nationale organisaties

Het budget voor de bijdrage aan (inter)nationale organisaties is met € 1,5 miljoen afgenomen ten opzichte van de ontwerpbegroting. Dit komt door de jaarlijkse uitdeling van de Very High Readiness Joint Task Force gelden naar andere defensieonderdelen ter hoogte van € 10,0 miljoen en een verhoging van het budget ten behoeve van het nakomen van internationale afspraken binnen de NAVO en de Europese Unie ter hoogte van € 7,9 miljoen.

Opdrachten

Het budget van opdrachten is met € 3,3 miljoen afgenomen. Dit komt voornamelijk door een overheveling aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken ten behoeve van het project Progress van € 1,0 miljoen, een uitdeling van gelden ten behoeve van proeftuinen in Volkel van € 1,0 miljoen en een overdracht voor het programma energie en omgevingsstrategie van € 1,2 miljoen.

Inkomensoverdrachten

Het budget voor inkomensoverdrachten is met € 20,8 miljoen verhoogd ten opzichte van de ontwerpbegroting. Dit komt voornamelijk door een ophoging van € 19,5 miljoen voor de uitvoering van de civielrechtelijke schadevergoedingsregeling voor de nabestaanden van Srebrenica naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad.

Niet-Beleidsartikel 10 Apparaat kerndepartement

Artikel 10 Apparaat kerndepartement (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletioire begroting 2021	Stand 1e suppletioire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	1.627.606		1.627.606	- 26.855	1.600.751	- 27.471	4.223	25.969	6.380
Uitgaven	1.627.606		1.627.606	- 26.855	1.600.751	- 27.471	4.223	25.969	6.380
Personele uitgaven	1.590.473		1.590.473	- 26.645	1.563.828	- 19.806	11.862	33.693	13.675
- waarvan eigen personeel	271.493		271.493	2.473	273.966	11.086	11.184	11.451	11.451
- waarvan externe inhuur	970		970	10.001	10.971				
- waarvan overige personele exploitatie	14.341		14.341	- 779	13.562	1.143	1.213	1.277	1.277
- waarvan uitkeringen (pensioenen en wachtgelden)	1.303.669		1.303.669	- 38.340	1.265.329	- 32.035	- 535	20.965	947
Materiële uitgaven	37.133		37.133	- 210	36.923	- 7.665	- 7.639	- 7.724	- 7.295
- waarvan overige materiële exploitatie	37.133		37.133	- 210	36.923	- 7.665	- 7.639	- 7.724	- 7.295
Apparaatsontvangsten	7.728		7.728	1.638	9.366	1.268	1.268	1.268	1.268

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Personele uitgaven

Het budget van personele uitgaven is met € 26,6 miljoen afgenomen. Dit komt voornamelijk door het verhogen van het inhuurbudget aan de verwachte realisatie voor het jaar 2021 ter hoogte van € 10,0 miljoen. Het budget op uitkeringen is met € 38,3 miljoen afgenomen. Dit komt voornamelijk door een afname van het budget op uitkeringen met € 17,5 miljoen als gevolg van de drempelvrijstelling op de Regeling Vervroegd Uittreden in het Pensioenakkoord. Dit is deels ingezet voor het nakomen van internationale afspraken binnen de NAVO en de Europese Unie. Daarnaast is als gevolg van een ander kasritme op uitkeringen budget naar latere jaren geschoven. Het budget is hiermee met € 22,0 miljoen afgenomen in 2021. Verder is er budget overgeheveld ter hoogte van € 5,7 miljoen van uitkeringen naar artikel 9 subsidies voor de zorgcoördinatie van het Nederlands Veteraneninstituut. Tot slot is het budget met € 3,7 miljoen toegenomen door de uitdeling voor het afdragen van premies met betrekking tot sociale lasten.

Niet-Beleidsartikel 11 Geheim

Artikel 11 Geheim (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletoire begroting 2021	Stand 1e suppletoire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	15.068		15.068	1.697	16.765	197	197	197	197
Uitgaven	15.068		15.068	1.697	16.765	197	197	197	197

Niet-Beleidsartikel 12 Nog onverdeeld

Artikel 12 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletoire begroting 2021	Stand 1e suppletoire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	51.629		51.629	128.710	180.339	119.830	81.135	59.928	64.448
Uitgaven	51.629		51.629	128.710	180.339	119.830	81.135	59.928	64.448
Loonbijstelling									
Prijsbijstelling									
Nog onverdeeld	51.629		51.629	128.710	180.339	119.830	81.135	59.928	64.448
Ontvangsten									

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 2,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

Het budget op artikel 12 Nog Onverdeeld is met € 128,7 miljoen toegenomen. Dit komt voornamelijk door de uitgekeerde loonbijstelling van € 120,7 miljoen van het ministerie van Financien. Deze tranche bestaat uit een vergoeding voor de contractloonontwikkeling en de ontwikkeling in sociale werkgeverslasten. De loonbijstelling is vooralsnog geparkeerd op artikel 12. Daarnaast is een bedrag van € 17,5 miljoen toegevoegd aan artikel 12 doordat het budget voor uitkeringen als gevolg van de drempelvrijstelling op de Regeling Vervroegd Uittreden in het Pensioenakkoord is verlaagd.

Eigen vermogen Paresto

Conform de Regeling Agentschappen wordt bij de eerste suppletoire begroting een eventueel surplus aan eigen vermogen bij agentschappen afgeroomd naar het moederdepartement. Derhalve is € 1,1 miljoen van het eigen vermogen van Paresto naar artikel 12 Nog onverdeeld overgemaakt. De afroaming van het eigen vermogen van Paresto is met name het gevolg van een wijziging in de Rijksbegrotingsvoorschriften die er toe leidt dat een groot deel van de omzet onder bijzondere baten moet worden verantwoord. Dit heeft als gevolg dat het agentschap Paresto een kleiner eigen vermogen mag aanhouden.

Tijdelijk inlenen van personeel i.v.m. COVID-19

Vanuit de middelen die het kabinet beschikbaar stelt voor de aanpak van COVID-19 is in 2021 en 2022 in totaal € 14 miljoen toegevoegd. De komende twee jaar zullen hiermee schaarse categorieën personeel, veelal in de technische en maritieme vakgebieden, ingeleend worden. Hiermee draagt Defensie bij aan het behoud van schaarse kennis in Nederlandse topsectoren, helpt het bedrijven die in economisch zwaar weer zitten door mensen tijdelijk over te nemen en wordt voorkomen dat mensen in een uitkeringssituatie terecht komen. Tegelijkertijd wordt zo ook de gereedheid en inzetbaarheid van de krijgsmacht vergroot.

Niet-Beleidsartikel 13 Bijdrage aan Defensiematerieelbegrotingsfonds

Artikel 13 Bijdrage aan Defensiematerieelbegrotingsfonds (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021	Mutaties via NvW, moties en amende- menten	Vastge- stelde begroting 2021	Mutatie 1e suppletioire begroting 2021	Stand 1e suppletioire begroting 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	mutatie 2024	mutatie 2025
Verplichtingen	8.448.390		8.448.390	148.374	8.596.764	64.353	46.046	85.579	76.111
Uitgaven	4.511.343		4.511.343	151.574	4.662.917	66.553	46.046	85.579	76.111
Bijdrage aan Defensiematerieelbegrotingsfonds	4.511.343		4.511.343	151.574	4.662.917	66.553	46.046	85.579	76.111
Ontvangsten									

Voor dit artikel worden mutaties met een grootte van € 10,0 miljoen of meer toegelicht.

Toelichting op de uitgaven

De mutatie van € 151,6 miljoen betreft de bijdrage vanuit de begroting Hoofdstuk X Defensie aan hoofdstuk K Defensiematerieelbegrotingsfonds ten behoeve van uitgaven die op het fonds worden verantwoord.